

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Податкові системи зарубіжних країн

Освітня програма Міжнародні економічні відносини

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 5 від 22 грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Податкові системи зарубіжних країн
Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	3/6
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)

Метою вивчення дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» є формування системи теоретичних та практичних знань щодо особливостей податкових систем у різних країнах світу з різною економічною спрямованістю (командно-адміністративною або ринковою), а також щодо організації та функціонування податкових систем держав світу в межах їх податкової політики.

Цілі навчальної дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн»: оволодіння теоретичними знаннями щодо сутності та функціонування податкових систем різних країн світу, їх особливостей; набуття вмінь щодо розмежування податкових систем в залежності від адміністративно-політичного устрою держав.

Компетентності (мають співпадати з матрицею ОП):

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

СК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

Програмні результати навчання (мають співпадати з матрицею ОП):

ПРН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

ПРН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН 17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН 20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН 21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

ПРН 22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
---	------	---------------------	----------

1.	Загальні принципи формування, функціонування та розвитку податкових систем зарубіжних країн	Податкова система, її сутність та місце в загальній фінансовій стратегії держави. Елементи податкової системи та їх зміст. Об'єкти та суб'єкти оподаткування; їх характеристика. Законодавча база податкової системи, вимоги до неї та принципи організації. Роль та місце держави в організації податкової системи.	Тести, питання, кейси
2.	Загальні особливості та ознаки податкових систем країн з різною економічною спрямованістю	Економічна теорія Кейнса, її зміст та характеристика як теоретичної бази; застосування цієї теорії при розробці державної податкової політики. Модифікації економічної теорії Кейнса в сучасних умовах та їх вплив на розробку податкових систем. Економічна теорія Лафера та її характеристика. Особливості застосування цієї теорії при розробці державної податкової системи	Тести, питання, кейси
3.	Моделі податкових систем сучасних зарубіжних країн	Державне регулювання податкових систем у різних країнах та їх зміст. Методи впливу держави на економічну ефективність підприємства та їх характеристики. Пільги, які надаються підприємствам, та принципи їх надання. Вільні економічні зони та особливості сплати податків у цих зонах. Податкова політика підприємства в різних країнах та особливості її розробки. Основна мета та завдання розробки податкової політики в різних країнах. Податкова культура платників податків, внесків та обов'язкових платежів.	Тести, питання, кейси
4.	Особливості функціонування податкових систем федеративних держав	Федеральний бюджет США, його структура та місце податкових платежів у ньому. Прибутковий податок з фізичних осіб: порядок нарахування, строки сплати та варіанти розрахунку. Відрахування на соціальне страхування та їх зміст. Податок на доходи корпорацій та їх місце в загальній системі податків; методика розрахунку цього податку. Акцизні збори та їх характеристика, мито та ін. Історія розвитку податкової системи Німеччини у XIX–XX ст. та характеристика основних її етапів. Сучасна податкова система та принципи її побудови.	Тести, питання, кейси
5.	Особливості функціонування податкових систем унітарних держав	Особливості податкової системи Бельгії. Види податків, які сплачують юридичні особи — податок з корпорацій. Особливості його сплати залежно від організаційно-правової форми підприємства, а також від статусу платника (резидент чи нерезидент). Суб'єкти оподаткування в Нідерландах та їх характеристика. Юридичні особи; податки, які вони сплачують. Податок на прибуток, приріст капіталу та особливості його розрахунку й сплати. Оподаткування підприємств залежно від його організаційно-правової форми. Податкова система Люксембургу та її особливості. Податки, які сплачують юридичні особи, та обов'язкові платежі. Податок на прибуток та особливості його сплати; методика розрахунку бази оподаткування та ставки податку.	Тести, питання, кейси

6	Міжнародні податкові відносини	Відносини між країнами з приводу взаємного врегулювання сфер застосування податкового законодавства (податкової юрисдикції) та інших питань оподаткування. Уникнення і порядок регулювання подвійного оподаткування ТНК. Податкові гавані.	Тести, питання, кейси
---	--------------------------------	--	-----------------------

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Практичні заняття	40
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	-
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальн і тижні																Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Лекції																	
Практичні з-тя	4	4		4		4		4		4		4		4		8	
Самостійна р-та															10		
Індивідуальні завдання																	
Залік /Екзамен																	50
Всього за тиж-нь	4	4		4		4		4		4		4		4	10	8	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<p>1. Бойко О. Специфіка податкових систем України і країн європейського союзу та їх порівняльний аналіз. Ефективність державного управління. 2016. Вип. 4 (49). URL: http://www.lvivacademy.com/vidavniststvo_1/edu_49/fail/38.pdf</p> <p>2. Бурцева О.Є., Власов О.О. Порівняльний аналіз податкових систем країн ЄС. Ефективна економіка. 2017. №12. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6011</p> <p>3. Волощук Р.Є. Зарубіжний досвід управління податковим боргом та його адаптація в Україні. Економіка і суспільство. 2017. № 9. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/166.pdf</p> <p>4. Демченко М., Однолько Я.. Порівняльна характеристика показників податкового навантаження України та країн світу. Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал. 2018. №5. URL: https://naukaonline.com/ua/publications/ekonomika/2018/5/porivnyalna-harakteristika-pokaznikiv-podatkovogo-navantazhennya-ukrayini-ta-krayin-svitu/</p> <p>5. Люшик О.М., Піщанська М.О. Аналіз побудови податкових систем у зарубіжних країнах та в Україні. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2018. №1. URL: http://www.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/visnyku/nvsy/01_2018/20.pdf</p> <p>6. Карлін М.І. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / М. І. Карлін. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. –368 с.</p>	

7. Карлін М. І., Ліповська-Маковецька Н. І. Податкові системи країн Азії : навчальний посібник / М. І. Карлін, Н. І. Ліповська-Маковецька – Луцьк : Вежа- Друк, 2016. – 240 с.
8. Карлін М. І. Податкові системи країн Америки [Текст] : навч. посіб. / М. І. Карлін, Н. І. Ліповська-Маковецька. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 232 с.
9. Ломака Є.А. Дослідження існуючих систем оподаткування в країнах з розвинутою економікою. Вісник ХНУ ім. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Краєзнавство. Туризм». 2019. Вип.9. С. 115-120
10. Міжнародний досвід: адміністрування податків в Європі. URL: Режим доступу: http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/povidomlenia_/2012_povidomlenia-modernizatsia/print-59283.html
11. Олефір А. Економічна політика Китаю: досвід реформ для України. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/2/11.pdf>
12. Світовий досвід оподаткування у США. URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid- rozvitk/svitovui-dosvid/usa/>
13. Світовий досвід оподаткування: Росія. URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid- rozvitk/svitovui-dosvid/russia/>
14. Світовий досвід оподаткування: Німеччина. URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid- rozvitk/svitovui-dosvid/germany/59048.html>
15. Ломака Я.Р., Бей І.М. Адаптація зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств до вітчизняної практики. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 2(13). С. 320-325
15. Карлін М.І. Податкові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / М. І. Карлін. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. –368 с.
16. Карлін М. І., Ліповська-Маковецька Н. І. Податкові системи країн Азії : навчальний посібник / М. І. Карлін, Н. І. Ліповська-Маковецька – Луцьк : Вежа- Друк, 2016. – 240 с.
17. Карлін М. І. Податкові системи країн Америки [Текст] : навч. посіб. / М. І. Карлін, Н. І. Ліповська-Маковецька. – Луцьк : Вежа-Друк, 2015. – 232 с.
18. Ломака Є.А. Дослідження існуючих систем оподаткування в країнах з розвинутою економікою. Вісник ХНУ ім. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Краєзнавство. Туризм». 2019. Вип.9. С. 115-120
19. Міжнародний досвід: адміністрування податків в Європі. URL: Режим доступу: http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/povidomlenia_/2012_povidomlenia-modernizatsia/print-59283.html
20. Олефір А. Економічна політика Китаю: досвід реформ для України. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/2/11.pdf>
21. Світовий досвід оподаткування у США. URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid- rozvitk/svitovui-dosvid/usa/>
22. Світовий досвід оподаткування: Росія. URL:

http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya_dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/russia/

23. Світовий досвід оподаткування: Німеччина. URL: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/germany/59048.html>

24. Ярема Я.Р., Бей І.М. Адаптація зарубіжного досвіду оподаткування прибутку підприємств до вітчизняної практики. Приазовський економічний вісник. 2019. Вип. 2(13). С. 320-325

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра міжнародних економічних відносин вул. Чорновола, 1 (0342) 75-20-27 http://kmev.pnu.edu.ua kaf_mev@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	к.е.н, доцент Морозова Олена Сергіївна
Контактна інформація викладача	olena.morozova@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Неприпустимі плагіат та списування.
Пропуски занять (відпрацювання)	Обов'язковим для отримання позитивної оцінки є відвідування більш 50% занять та виконання самостійної роботи. Пропуски практичних занять
	відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання завдання із теми.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 50% від відповідної кількості балів), проте студент не обмежений у досягненні конкретного балу і завжди може його отримати за допомогою отримання додаткових завдань.
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття розглядається є підставою для зниження оцінки студента та направлення звернення до куратора академічної групи.
Додаткові бали	-

Неформальна освіта	Результати неформальної освіти враховуються під час оцінювання студентів, як в розрізі конкретних тем, так і самостійної роботи. Підставою для зарахування результатів неформальної освіти виступає наданий валідний сертифікат. <u>Рекомендовані платформи:</u> Coursera EdX Prometheus EdEra EduHub TED
--------------------	--

Викладач Морозова О.С.